

Raadsbrief
RAADBRF

Made, 5 november 2024

Registratienr.: 2024036220

Onderwerp:	Biesbosch Vaantje
Portefeuillehouder:	T.C.N. Simons
Ambtelijke coördinatie:	Grondgebied
Steller:	A. van Zwieten

Achtergrond

Drimmelen is trots op de Biesbosch. Het is een prachtig natuurgebied waar we goed voor moeten zorgen. Tegelijkertijd willen er ook veel mensen van de Biesbosch genieten. Om daar de balans tussen te kunnen houden, is het belangrijk dat we voldoende voorzieningen in de Biesbosch hebben waar bijvoorbeeld boten goed en veilig kunnen afmeren en zo geen schade aan de natuur veroorzaken, en dat we de speciaal aangelegde strandjes goed schoon en bereikbaar houden zodat we het gebruik ervan stimuleren en zo de gewenste spreiding van toerisme over de Biesbosch realiseren.

Staatsbosbeheer, die veruit het grootste deel van de Biesbosch beheert, heeft te weinig middelen om dit onderhoud te kunnen doen. Met als gevolg dat de afgelopen jaren steeds meer steigers verdwenen zijn en er ook nog steigers op de nominatie staan om weggehaald te worden. Ook de kwaliteit van de strandjes en in de toekomst de toegankelijkheid van de strandjes in met name de Aakvlaai, staan onder druk.

Omdat de Biesbosch zowel als natuurgebied evenals bestemming voor onze inwoners, recreanten en toeristen belangrijk is, willen we dit niet laten gebeuren. Daarom hebben we in het voorjaar voorgesteld een Vermakelijkhedenretributie (VMR) in te voeren per 1 januari 2025. Deze retributie heeft als doel de kosten voor de recreatieve voorzieningen in de Biesbosch te financieren. De waterVMR wordt doorbelast aan een beperkte groep gebruikers van de Biesbosch, namelijk de ondernemers (bootverhuurbedrijven en excursieaanbieders). Echter de andere gebruikers van de Biesbosch, zoals booteigenaren, vissers en kanoërs worden hiervoor niet belast terwijl ook zij gebruik maken van de voorzieningen.

Op 13 mei en 1 juli jl heeft er een overleg plaats gevonden met ondernemers en de gemeente Drimmelen over de invoering van de Vermakelijkhedenretributie (VMR). Tijdens het overleg, waar veel ondernemers en watersportvertegenwoordigers aanwezig waren, kwam naar voren dat er geen draagvlak is voor de invoering van de waterVMR. Als alternatief werd de invoering van het 'vaantje' als reële optie genoemd.

De raad is hierover in juni geïnformeerd in de raadsbrief Forfait Watertoeristenbelasting & Verblijfstoeristenbelasting. Naar aanleiding van deze raadsbrief is door CDA, PvdA en SAMEN een motie ingediend in de gemeenteraad van 4 juli. Daarin verzoeken de indieners

het college het huidige lopende onderzoek naar de invoering van de VMR en de benodigde gesprekken met ondernemers aan te wenden om een voorstel aan de raad te doen voor de concrete invoering van de VMR bij de begrotingsbehandeling voor het jaar 2025. Het college heeft als reactie op de motie de toezegging gedaan dat, mocht er geen draagvlak zijn voor het Biesboschvaantje, de voorgestelde VMR alsnog aan de raad wordt voorgelegd. Voor de begrotingsbehandeling zou uw raad geïnformeerd worden over de haalbaarheid van het vaantje, zodat u alsnog kunt besluiten bij niet gebleken haalbaarheid tot het invoeren van de VMR. In deze brief doen wij die toezeggingen gestand.

Opdrachtverlening

Aan Stichting Recreatief Drimmelen is de opdracht gegeven om te onderzoeken of de invoering van het vaantje een reëel alternatief is evenals de wijze waarop het vaantje geïmplementeerd dient te worden.

Gezien de tijdsplanning waarbinnen de opdracht is uitgevoerd, is de scope beperkt tot de gemeente Drimmelen. Dit betekent dat er nog geen uitgebreid overleg of toetsing bij andere gemeentes en partijen buiten Drimmelen heeft plaatsgevonden. Gezien de gezamenlijke belangen heeft het de voorkeur dat het Biesboschvaantje voor de langere termijn Biesbosch breed wordt ingevoerd door alle gemeentes, waardoor er door alle gebruikers een eerlijke bijdrage wordt geleverd. Het Biesbosch vaantje moet daartoe gemakkelijk uit te breiden zijn naar andere gemeentes (schaalbaar model).

Draagvlak

Om een breed draagvlak voor een Biesboschvaantje in Drimmelen te creëren is een representatieve afvaardiging van de “Biesbosch gebruikers” nauw betrokken bij het onderzoek (zie bijlage 1). De vertegenwoordigers van deze gebruikersgroepen hebben aangegeven dat er bij gebruikers een bereidheid is om bij te dragen. Iedere gebruiker van de Biesbosch realiseert zich dat voorzieningen en het onderhoud van een natuurpark geld kost. Onder de ondernemers is veel draagvlak voor de invoering van een Biesboschvaantje. Met de havens en watersportverenigingen zijn goede constructieve gesprekken gevoerd over de financiële bijdrage. Voorwaarde daarbij is, dat deze bijdrage ‘redelijk’ is en de gelden ook daadwerkelijk (en zichtbaar) terugvloeien naar het gebied.

Onderstaand leest u de resultaten en aanbevelingen uit het onderzoek en het voorstel voor een vervolg.

Samenvatting

Achterstallig onderhoud aan de recreatieve voorzieningen in de Biesbosch

Aan de grondslag van de waterVMR en het onderzoek naar een Biesboschvaantje ligt de urgentie om zorg te dragen voor de recreatieve voorzieningen in de Biesbosch. Het achterstallig onderhoud van deze voorzieningen loopt elk jaar op, en Staatsbosbeheer heeft zelf niet de middelen om voor dit onderhoud te zorgen. Samen met de andere Biesbosch gemeenten Altena en Dordrecht, en Staatsbosbeheer heeft Drimmelen de urgentie gevoeld om de te maken kosten in kaart te brengen.

Om inzicht te krijgen in de onderhoudsstaat van de recreatieve voorzieningen en de benodigde aanpak heeft Staatsbosbeheer in samenwerking met de gemeente Drimmelen en ondernemers een overzicht gemaakt met gewenst onderhoud aan recreatieve voorzieningen.

Daarbij is een onderverdeling gemaakt in:

- zeer urgent korte termijn – kosten € 700.000

- vervanging volgens schema, niet urgent – kosten € 475.000
- lange termijn (2030-2045), te verwachten onderhoudskosten €1.119.000.

Dit betreft voorzieningen in de hele Biesbosch op zowel het grondgebied van Drimmelen, Altena als Dordrecht. In de gezamenlijk inspanning voor het onderhoud, is samen met de andere Biesbosch gemeenten afgesproken niet te kijken naar gemeentegrenzen maar waar de Biesbosch gebruikers naar toe gaan. Zoals een booteigenaar uit Drimmelen regelmatig afmeert in de Aakvlaai in Altena.

Doelstelling Biesboschvaantje

Het beoogd effect van de invoering van een Biesboschvaantje is dat er door alle gebruikers van de Biesbosch een bijdrage wordt geleverd aan het op orde brengen en houden van de recreatieve voorzieningen in de Biesbosch, het gaat om voorzieningen zoals: steigers en aanlegmogelijkheden, kanoplaatsen, strandjes, vuilcontainers en afvalbakken, toiletvoorzieningen, zwembakken, vissteigers enz.

Trots op de Biesbosch!

Het uiteindelijke doel van het Biesbosch vaantje is dat mensen trots zijn op de Biesbosch en als gebruiker van dit gebied een bijdrage willen leveren aan het onderhoud en voorzieningenniveau. De gebruikersbijdrage wordt in de vorm van een vaantje ingevuld.

Economisch Belang Drimmelen

De gemeente Drimmelen beschikt over de meeste watersporters en ondernemers die afhankelijk zijn van de Biesbosch als recreatief gebied. Na de agrarische sector is recreatie en toerisme de grootste economische sector in de gemeente.

Deze watersport sector met de Biesbosch als recreatief gebied bestaat uit:

- Jachthavens in Drimmelen en Lage Zwaluwe
- Verhuur van bootjes en sloepen
- Rondvaarten en georganiseerde tochten
- Fiets- en wandel mogelijkheden
- Organisatie van activiteiten zoals vissport, kanotochten, suppen en andere groepsactiviteiten

Met een groot economisch belang is er ook een groot belang bij een goed voorzieningen niveau in de Biesbosch.

Uitgangspunten en Randvoorwaarden

De stuurgroep van Recreatief Drimmelen heeft de volgende uitgangspunten en randvoorwaarden opgesteld voor het Biesboschvaantje:

Uitgangspunten

1. Het vaantje wordt een verplichte belasting of bijdrage voor iedereen die gebruik maakt van de Biesbosch;
2. De ligplaatshouders/bootbezitters die vallen onder de gemeente Drimmelen gaan jaarlijks een eenmalig bedrag betalen;
3. Ondernemers vallend onder de categorie 'bootbezitters' betalen jaarlijks het tarief voor bootverhuur of het aanbieden van excursies of activiteiten;
4. De forfaitaire watertoeristenbelasting die onlangs door de raad is aangenomen blijft bestaan;

5. De kosten voor aanschaf van een vaantje moeten 'redelijk' zijn en dient jaarlijks opnieuw te worden aangeschaft;
6. Het moet eenvoudig en zonder teveel administratieve handelingen mogelijk zijn om het vaantje aan te schaffen.

Randvoorwaarden

- Het vaantje wordt Biesboschbreed ingevoerd waardoor er door alle gebruikers een eerlijke bijdrage wordt geleverd;
- Het Biesbosch vaantje moet gemakkelijk uit te breiden zijn naar andere gemeentes (schaalbaar model).

Voorgestelde jaarlijkse tarieven

- Ligplaatshouders voor het seizoen: 50 euro
- Ondernemers met bootverhuur: 100 euro per boot
- Ondernemers van tochten en activiteiten:
  - Tot 12 meter: 250 euro per boot
  - Van 12 tot 20 meter: 500 euro per boot
  - Van 20 tot 30 meter: 1.000 euro per boot
  - Langer dan 30 meter: 2.000 per boot
- Passanten betalen 5,00 per dag met een max van 4 personen. Of, bij regelmatig verblijf in de Biesbosch kunnen zij een vaantje voor het hele jaar kopen.

Verwachte inkomsten en kosten

Een rekenmodel, waarbij wordt uitgegaan van een ligplaatsbezetting van 70%, laat zien dat de inkomsten naar verwachting €150.000 kunnen zijn. Hierbij is gerekend met de Havens Lage Zwaluwe, Drimmelen, bootverhuurbedrijven en tochten en rondvaarten. De inkomsten uit het Biesboschvaantje zijn geoormerkt en worden alleen ingezet voor het onderhoud aan de recreatieve voorzieningen in de Biesbosch.

Naast inkomsten zijn er ook kosten. In de kosten wordt uitgegaan van eenmalige projectkosten en jaarlijks terugkerende kosten. Bij projectkosten kunt u denken aan het ontwerpen en produceren van een vaantje, een systeem om de vaantjes aan te schaffen, het verzenden van de vaantjes, het inregelen van handhaving. De eenmalige opstart kosten voor het vaantjesproject worden geschat op €54.000 euro (waarbij uitgegaan is van een digitaal vaantje) en vervolgens jaarlijks op €42.000 voor de voortzetting van het project, waarbij gerekend is met een fysiek vaantje, en de meeste kosten zitten in de fabricage en verzending van de vaantjes.

Bovenstaande berekening laat dus zien dat er een bijdrage van €110.00 mogelijk is. Hierbij wordt uitgegaan van een bezetting van 70% van de ligplaatsen.

Pilotjaar 2025

In overleg met de stuurgroep heeft het college er voor gekozen om in 2025 een pilot te draaien met het vaantje. Dit omdat er nog veel zaken uitgezocht en uitgewerkt moeten worden voor er ook daadwerkelijk een (in eerste instantie digitaal) vaantje kan liggen. Gezien de gezamenlijke belangen heeft het de voorkeur van de initiatiefnemers en gemeente Drimmelen dat het Biesboschvaantje voor de langere termijn Biesbosch-breed wordt ingevoerd door alle gemeentes en gebruikers. De andere Biesboschgemeentes Dordrecht en Altena hebben aangegeven de proef voor het Biesboschvaantje te steunen. Ook zij zien dat er iets moet gebeuren om het voorzieningenniveau in de Biesbosch op orde te houden. Zij

gebruiken komend jaar om het gesprek aan te gaan in hun eigen gemeentes over hoe de voorzieningen het best in stand te houden zijn en volgen de pilot en de resultaten daarvan met grote interesse.

Doelgroepen voor de pilot van het Biesbosch Vaantje

Voor de pilot in 2025 worden in eerste instantie alleen de booteigenaren met een ligplaats betrokken. Uiteindelijk is het wenselijk, om naast ondernemers en booteigenaren 'alle gebruikers' van de Biesbosch te laten betalen voor de voorzieningen. Dit betekent dat ook kanoërs en roeiers hieronder vallen. Kano- en roeiverenigingen behoren dan ook tot de doelgroep.

Financiering pilot

De kosten voor de pilot worden gedekt uit de vrijwillige bijdrage die veel ondernemers reeds hebben toegezegd en die we willen vastleggen in een intentieovereenkomst met deze ondernemers.

Handhaving

Er is reeds handhaving in de Biesbosch; de wet en regelgeving is vastgelegd in de Biesboschverordening. Voorstel is, om de handhaving van het Biesbosch vaantje hier onderdeel van te maken. Afspraken hieromtrent dienen tijdens de pilot nog verder uitgewerkt te worden.

Communicatie:

Met een goede communicatie wordt er draagvlak gecreëerd hetgeen in dit project erg belangrijk is. De communicatie richt zich op de diverse doelgroepen, zowel binnen onze gemeente, als buiten onze gemeente, zoals aangrenzende gemeentes en Biesbosch organisaties.

Per doelgroep zal een andere informatievoorziening plaatsvinden. De communicatievorm wordt hierop afgestemd.

Tijdspad uitrol Biesboschvaantje:

2024:

- November: Informatief overleg ondernemers en intentieverklaring; in bestuurlijk overleg SOK Biesbosch; en Raadsinformatieronde.

2025:

- Januari-april: opstartfase projectplan; communicatie en implementatie proces
- Februari-april: inregelen tooling; controlemaatregelen monitoring en handhaving
- April-mei: start pilot Biesboschvaantje
- September-oktober: evaluatie en advies
- December: bij succesvolle pilot volgt een raadsvoorstel invoering Biesboschvaantje.

Volgend informatiemoment:

De raad wordt tijdens de raadsinformatieronde op 21 november a.s. verder geïnformeerd over het Biesbosch vaantje.

Tot slot

Recreatief Drimmelen heeft samen met haar stuurgroep in een korte periode het voorstel voor het Biesbosch vaantje uitgewerkt. De verwachting is dat zij hiermee een voorstel hebben dat kan rekenen op een breder draagvlak dan het voorstel voor de

vermakelijkhedenretributie (WaterVMR), en waarbij het doel van de gemeente, goed zorgen voor de Biesbosch, alsnog gehaald wordt.

Het college dankt Recreatief Drimmelen voor het vele werk in korte tijd en de ondernemers en verenigingen die hieraan bij hebben gedragen in constructieve gesprekken. Het college neemt de aanbevelingen, uitgangspunten en randvoorwaarden over, met dien verstande dat er in 2025 een pilot gedraaid zal worden waarvan de resultaten zullen worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Uiteindelijk besluit de gemeenteraad om een verplicht vaantje wel of niet door te voeren.

Belangrijk voor de realisatie van het Biesboschvaantje zijn daarbij:

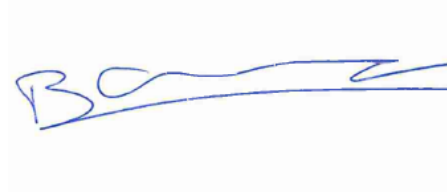
1. Zorgen voor een Biesbosch breed draagvlak zodat in 2026 het vaantje breed wordt geïmplementeerd
2. Zorgen voor transparantie in kosten, inkomsten en bestedingen
3. Betrekken van de gebruikers/betalers van de voorzieningen in de keuzes en prioriteiten

Burgemeester en wethouders van Drimmelen,

A.J.M. Martens

Gemeentesecretaris

B.H.G. Scholtze

Burgemeester

Bijlage 1

Partijen betrokken bij het onderzoek naar een Biesbosch vaantje:

NR	Vertegenwoordiger namens	Onderdeel Stuurgroep	Onderdeel vaantje Drimmelen	Informereren
1	Gemeente - Opdrachtgever	JA		
2	Gemeente - Opdrachtgever			JA
3	KHN en BIZ			JA
4	Zilvermeeuw	JA	JA	
5	Zeilschool & Drima	JA	JA	
6	Biesbosch Sloepenverhuur	JA	JA	
7	Visfederatie		JA	
8	Visfederatie		JA	
9	Diepstraten botenverhuur		JA	
10	St. Recreatief Drimmelen	JA		
11	Van Dulst watersport		JA	
12	Inplane		JA	
13	Zijlmans Botenverhuur		JA	
14	WSV Noorderklip		JA	
15	Toeristisch Traaie			JA
16	Jachthaven Lage Zwaluwe	JA	JA	
17	Watersportservice		JA	
18	Toeristisch Traaie			JA
19	Sportvisserij		JA	
20	Voltex Sloepenverhuur		JA	
21	WSV Biesbosch	JA	JA	
22	Jachthaven Biesbosch Drimmelen	JA	JA	
23	HISWA/Recon			JA
24	Biesboschregiseur			JA
25	Federatie			JA
26	Vrienden van de Biesbosch		JA	
27	Le Pecheur		JA	
28	Oome Botenservice		JA	

Projectorganisatie

Rol	Verantwoordelijkheden
Opdrachtnemer Projectmanager	- Oplevering deliverables - Voortgang project - Aanspreekpunt voor opdrachtgever - Communicatie en informatievoorziening
Stuurgroep	- Vertegenwoordiging van werkgroep in projectteam - Leveren van input - Nemen van beslissingen bij te maken keuzes - Review van deliverables aan opdrachtgever
Werkgroep	- Leveren van input - Beoordeling van voorstellen - Fungeert als klankbordgroep

